

Debatt

Slutreplik: Alla vapen bör inte användas i en demokrati

Argumenten för att återinföra personminor i Sverige bygger fortfarande mer på antaganden än på fakta. Det skriver Henrique Garbino och Priscyll Anctil Avoine, forskare vid Försvarshögskolan, i en slutreplik.

Seriös säkerhetspolitik handlar inte om att ha alla verktyg, skriver debattörerna. Foto: Adam Ihse/TT

8 april 2026 kl. 04:00

T_T Text

H

Henrique Garbino och Priscyll Anctil Avoine

Doktorand i krigsvetenskap respektive biträdande lektor och forskare i krigsvetenskap Försvarshögskolan

Detta är en opinionsartikel som speglar skribentens åsikter.

Debatten om personminor drivs av en idealiserad bild av vad dessa vapen är, hur de används och hur väl de går att kontrollera, snarare än av praktisk erfarenhet av minkrigsföring. Det är en svag grund för seriös försvarspolitik.

Personminor inte säkrare än traditionella

Påståendet att moderna personminor nu är ”säkra” eftersom de kan självförstöras eller självdeaktiveras är inte nytt. Den tekniken fanns redan på 1990-talet när Ottawakonventionen togs fram och beaktades uttryckligen. Trots det valde staterna ett omfattande förbud.

Det är också missvisande att beskriva dessa system som traditionella nedgrävda minor. Självförstörande och självdeaktiverande minor är ofta fjärrutlagda system, spridda från fordon, artilleri eller flyg. Det undergräver påståendet att de skulle vara säkrare just för att de ligger djupare i marken.

“

Att snabbt upprätta minfält är logistiskt krävande, särskilt för lätta luftburna eller mobila förband med begränsad kapacitet

Argumentet om interoperabilitet är också selektivt. Om Sverige lämnar Ottawakonventionen kan det kanske underlätta samarbete med vissa, men samtidigt försvåra stödet från stora Natoländer som Tyskland, Frankrike och Storbritannien, som fortfarande står bakom förbudet. Nato hanterar redan i dag att medlemsländer har olika regler. Frågor om ansvar kan lösas genom nationell lagstiftning, utan att Sverige behöver lämna avtalet.

Andra lösningar att föredra framför landminor

Exemplen med luftlandsättningar och tillfälliga försvarsställningar håller inte heller. Att snabbt upprätta minfält är logistiskt krävande, särskilt för lätta luftburna eller mobila förband med begränsad kapacitet. I sådana situationer är andra lösningar ofta mer praktiska än landminor, till exempel fjärrutlagda system eller kommandoutlösta laddningar.

Tanken att Försvarsmakten ska ha ”så många verktyg som möjligt” är inte en strategi. Med samma resonemang skulle man också kunna ifrågasätta Sveriges förbud mot kemiska och biologiska vapen. Seriös säkerhetspolitik handlar inte om att ha alla verktyg, utan om att avgöra vilka ett demokratiskt land bör avstå från.

Läs tidigare inlägg i debatten

Replik: Ottawafördraget har spelat ut sin roll

Europas dyra, högteknologiska, system måste kompletteras med massproducerbara vapen. Här kan personminor fylla en funktion, skriver Malte Olausson, försvarspolitisk talesperson, Luf Skåne.

Forskare: Därför är personminor en farlig väg för Sverige

Erfarenheten från Afghanistan, Kambodja och Bosnien visar att minor dödar civila långt efter att kriget är över. Sverige kan inte ignorera den kunskapen i säkerhetspolitiska beslut, skriver Henrique Garbino och Priscyll Anctil Avoine från Försvarshögskolan.

Senaste artiklar

Fler värnpliktiga kan bli aktuella för Natoinsatser

Frågan om användningen av värnpliktiga inom Nato har splittrat både Tidöpartierna och oppositionen. Nu ger regeringen en utredare i uppdrag att titta på hur fler värnpliktiga kan användas inom Natos operationer om det behövs.

Louise Carlsson-Örning

Efter kritiken: Skyddsrummens tillgänglighet ska kartläggas

Louise Carlsson-Örning

Experten: Trög upprustning trots EU:s miljardsatsningar

Louise Carlsson-Örning

Debatt

Utredare: Sverige behöver ett offensivt försvarsexportinitiativ

Pär Ahlberger

Debatt

Replik: Ottawafördraget har spelat ut sin roll

Malte Olausson

Försvarsmakten vill att miljökraven sänks ännu mer

Johanna Alskog

Spionmyndighet får ny kritik: Stora befogenheter men ingen tillsyn

Louise Carlsson-Örning

Försvarsmakten vill slippa stå ensam med PFAS-kostnaderna

Johanna Alskog

Visa mer